

جهان صنعت

دوشنبه ۲۲ تیر ۱۴۰۵ ■ ۲۸ محرم ۱۴۴۸ ■ ۱۳ جولای ۲۰۲۶

سال بیست و سوم ■ شماره ۶۱۱۹ ■ ۸ صفحه ■ قیمت ۲۰۰۰۰ تومان

«جهان صنعت» ریشه‌های ناکارآمدی نظام تصمیم‌گیری اقتصادی ایران را بررسی می‌کند

سیاستگذاری بحران‌ساز

«جهان صنعت» از مرگ ناگهانی لیندسی گراهام، سناتور با نفوذ جمهوریخواه گزارش می‌دهد

شوک بزرگ برای ترامپ

علی بیگدلی در گفت‌وگو با «جهان صنعت» مطرح کرد

مذاکره؛ تنها راه تهران – واشنگتن

علی بیگدلی، استاد علوم سیاسی و روابط بین‌الملل دانشگاه با توصیه به مقام‌های تصمیم‌گیر در راس دستگاه دیپلماسی و شورای‌عالی امنیت ملی گفت: «ما باید بیش از گذشته خویشتنداری کنیم چراکه درصورت فشاری بیشتر بر مواضعی که در ارتباط با تنگه هرمز اتخاذ کرداییم، در عمل منجر به کاهش روزافزون ارزش تنگه هرمز خواهد شد چنانکه همین حالا هم عربستان در حال تأسیس خط لوله دیگری برای دور زدن تنگه هرمز است.» این استاد علوم سیاسی و روابط بین‌الملل دانشگاه تأکید کرد: «ما باید آتش این التهاب را کاهش دهیم چرا که نه ما راهی جز بازگشت به میز مذاکرات داریم، نه البته آمریکایی‌ها راهی جز مذاکره دارند.»

سرمقاله

آیا واقعا برقراری صلح

در خلیج فارس دست‌یافتنی است؟

نادر کریمی‌جونئی

ایران و ایالاتمتحده هنوز در گام نخست تفاهم متوقف مانده و هیچ گامی به عقب برنداشته‌اند. در ایالاتمتحده ترامپ پیش و پیش از همه نگران آن است که مبادا رای‌دهندگان آمریکایی و لابی قدرتمند صهیونیست‌ها در این منازعه خونین و قفل‌شده واشنگتن را بازنده بدانند و اعتماد خویش را از نمایندگان و نامزدان حزب حاکم و اکثریت جمهوریخواه پس بگیرند. در این صورت احتمالا هم‌چونی‌های ترامپ، اکثریت خود را در مجالس سنا و کنگره از دست می‌دهند و زمینه برای تسویه‌حساب‌های بعدی دموکرات‌ها با ترامپ و همکارانش در دولت مهیا می‌شود. در این صورت دموکرات‌ها علاوه بر آنکه تأمین هزینه‌های دولتی را از طریق مخالفت با تصویب بودجه‌های پیشنهادی دولت متوقف و ترامپ را دچار درسره‌های زیادی می‌کنند ...

ادامه در همین صفحه

نقدروز

صنعتی شدن؛ رویایی دور دست

محمدصادق جنان‌صفت

ایران به‌طور رسمی از شروع برنامه سوم عمرانی که در سال‌های ۱۳۴۲ تا ۱۳۴۶ اجرا شد در مسیر برنامه‌ریزی برای توسعه صنعت بوده و هنوز نیز دنبال این است که به توسعه صنعتی برسد. به عبارت ساده‌تر کمی بیشتر از ۶۰ سال است در این سرزمین صدای توسعه صنعت به گوش می‌رسد. در این سال‌ها و در همه برنامه‌های عمرانی پنج‌ساله سوم تا نهم در رژیم پیشین و برنامه‌های اول تا هفتم توسعه در نظام جمهوری اسلامی دنبال این بوده و هستیم یک کشور صنعتی باشیم. برآیند این دوره ۶۰ساله برای توسعه صنعتی چه بوده است؟ آیا با استانداردهای امروز جهان می‌توان ایران را یک کشور صنعتی نامید؟ واقعیت این است که اطلاق کشور صنعتی به این کشور نادرست بوده و پدیده‌ای به اسم صنعتی شدن در این سرزمین ریشه ننداشته است.

اقتصاد صنعتی مجموعه‌ای از واحدهای پراکنده نیست بلکه شبکه‌ای زنده و بههم‌پیوسته است که بقای هر بخش آن به پایداری بخش دیگر وابسته است. هر واحد تولیدی، هم تولیدکننده است و هم مشتری؛ مشتری مواد اولیه، ماشین‌آلات، قطعات، خدمات فنی، حمل‌ونقل، بسته‌بندی، بیمه و دهها فعالیت اقتصادی دیگر. از همین رو هنگامی که یک واحد به هر دلیل از چرخه تولید خارج می‌شود یا ظرفیت خود را کاهش می‌دهد، فقط تولید آن متوقف نمی‌شود بلکه بخشی از تقاضای صنعتی و اقتصادی کشور نیز از میان می‌رود. ممکن است یک بنگاه زیر فشار کمبود مواد اولیه از حرکت بازماند، دیگری بازارهای صادراتی خود را از دست بدهد، سومی تاب‌نازاری انرژی و قطعی‌های بی‌برنامه را نیاورد؛ واحدی دیگر زیر بار هزینه‌های تأمین مالی، بی‌ثباتی تصمیمات اقتصادی یا نااطمینانی ناشی از شرایط منطقه‌ای، ناگزیر از عقب‌نشینی شود علثا متفاوتند اما پیامد یکسان است، آن بنگاه دیگر خرید نمی‌کند، دیگر سفارش نمی‌دهد و دیگر مواد اولیه مصرف نمی‌کند. دیگر چرخ مالیاتی را که دهها بنگاه دیگر به آن وابسته‌اند، به حرکت در نمی‌آورد. درست از همین نقطه ر کود چهره واقعی خود را نشان می‌دهد. ر کود همیشه با خاموش شدن یک خط تولید آغاز نمی‌شود بلکه گاه با

فعالان صنعتی، گفت‌وگوها معمولا با ارز، مواد اولیه، ماشین‌آلات یا سرمایه در گردش آغاز می‌شد. امروز اما نخستین پرش، چیز دیگری است.

«بازار چه خبر؟»

«سفارش جدید دارید؟»

«مشتری هنوز خرید می‌کند؟»

همین تغییر در جنس گفت‌وگوها، به‌تنهایی گویای تغییری عمیق در اقتصاد تولید است. گویی کانون بحران، آرام‌آرام از «تولید» به «بازار» منتقل شده است.

این برداشت صرفا حاصل تجربه میدانی نیست. گزارش‌های اخیر شاخص مدیران خرید (شامخ) بخش صنعت نیز از کاهش سفارش‌های جدید و تلاطم فشار بر فعالیت‌های صنعتی حکایت دارد؛ نشانه‌ای که با آنچه امروز در میان مدیران بنگاه‌های تولیدی شنیده می‌شود هم‌خوانی دارد.

بسا این حال هنوز بخش مهمی از تحلیل‌ها صنعت را صرفا از دریچه تولید می‌نگرد؛ گویی اگر مواد اولیه تأمین شود، برق پایدار بماند و منابع مالی در اختیار بنگاه‌ها قرار گیرد، مساله حل خواهد شد اما مساله امروز صنعت ایران، جای دیگری است.

یادداشت

آخرین مشتری

احمد خوشرو*

اقتصاد ایران زمانی وارد بحران می‌شود که آخرین مشتری یک واحد تولیدی نیز از چرخه اقتصاد حذف شود. هر دوری‌ای از اقتصاد بحران مسلط خود را دارد؛ بحرانی که اگر درست شناخته

نشود، نسخه‌های درمان نیز به جایی نخواهد برد. سال‌هاست که صنعت ایران با مجموعه‌ای از چالش‌های شناخته‌شده دست‌وپنجه نرم می‌کند؛ از نوسانات ارزی و دشواری تأمین مواد اولیه گرفته تا محدودیت‌های تجاری، ناترازی انرژی، قطعی‌های برق، کمبود نقدینگی و افزایش مستمر هزینه‌های تولید. اینها واقعیت‌هایی هستند که هیچ فعال صنعتی نمی‌تواند آنها را انکار کند.

اما آنچه امروز بیش از همه فعالان صنعتی را نگران می‌کند، مساله دیگری است؛ مساله‌ای که کمتر درباره آن سخن گفته می‌شود و شاید همین سکوت، خطر آن را دوچندان کرده است. سال‌هاست در نشست‌های

ادامه سرمقاله

آیا واقعا برقراری صلح

در خلیج فارس دست‌یافتنی است؟

به‌سمت ترامپ و همکارانش در وزارتخانه‌های خزانه‌داری، امور خارجه و جنگ حمله خواهند کرد و تمام تلاش خود را صرف کرده تا برخی وزیران کابینه ترامپ را بی‌اعتبار و عزل کنند و در مرحله بالاتر برای سقوط دولت مستقر واشنگتن خواهند کوشید. درواقع ترامپ مجبور است که روی کاغذ و در گفتار با توسل به شایعات و بیان ادعاهای اثبات‌نشده رای‌دهندگان آمریکایی را به اعتماد مجدد به هیات حاکمه دولت ترغیب و این شرایط کجدار و مریز و ناپایدار را تا پس از اتمام انتخابات میان‌دوره مجلس آمریکا حفظ کند. به این ترتیب ترامپ می‌تواند امیدوار باشد که کارزار انتخاب میان‌دوره مجالس ایالاتمتحده دست‌کم به زینش تمام نخواهد شد و او و دولتش را تهدید خواهند کرد. در ایران اما مراسم تشییع، تدفین و تکریم رهبر شهید در شهرهای تهران، قم، کربلا، نجف و مشهد بیش از هر چیز آتش انتقام‌گیری علیه نخست‌وزیر اسرائیل و رئیس‌جمهور

ادامه نقدروز

صنعتی شدن؛ رویایی دور دست

بدیهی است در این دوره طولانی صدها کارخانه بزرگ و کوچک تقریبا در همه رشته‌ها راه‌اندازی شده و شمار قابل‌اعتنایی از آنها در حال حاضر نیز فعالیت دارند اما با شرمندگی باید گفت صنعت موجود را باید گورستان ماشین‌آلات و تجهیزاتی دانست که در یک قرن گذشته از سوی دولت و بخش خصوصی به این سرزمین وارد شده‌اند. اگرچه از سال‌های ۱۳۴۰ به این‌سو سرمایه‌گذاری

خاموشی‌های بی‌خبر

«برق من نیست بلکه برق خوشدان است. هروقت دلشان بخواهد شامی را فشار می‌دهند و برق را قطع می‌کنند. دیگر اسم وب‌سایت و اپلیکیشنی به‌این نام به‌عنوان درگاهی برای ارتباط با مردم موضوعیت ندارد!» از این دست اعتراض‌هایی که راه به‌جایی نمی‌برد این روزها زیاد شنیده می‌شود. دوباره قطع برق بدون اطلاع قبلی آغاز شده است ...

بن‌بست دارویی

بحران دارو در ایران دیگر صرفا به کمبود برخی اقلام محدود نمی‌شود؛ حالا داروخانه‌ها نیز به یکی از گزینه‌های آسیب‌پذیر زنجیره تأمین دارو تبدیل شده‌اند. افزایش هزینه‌های خرید دارو، کاهش سود، رشد قیمت مواد اولیه، تأخیر چندماهه بیمه‌ها در پرداخت مطالبات و کمبود نقدینگی، مجموعه‌ای از بحران‌ها را ایجاد کرده است.

چرا ایران خودرو ناب‌آور تر از سایپا بود؟

صورت‌های مالی سال۱۴۰۴ صنعت خودرو، تنها گزارشی از درآمد و هزینه نیست بلکه آینه‌ای شفاف از کیفیت مدیریت بنگاه‌ها در یکی از سخت‌ترین سال‌های اقتصاد ایران است؛ سالی که خودروسازان هم‌زمان با چندین شوک بزرگ مواجه شدند ...

پرشن‌روز

خزانه ته کشیده است؟

یکم-حامد یزدیان، نماینده‌اصفهان در مجلس تصریح کرد:هشدار جدی کمیسیون کشاورزی به مسوولان سازمان برنامه و بودجه این است که به هر نحو ممکن نقدینگی لازم تأمین شده و مطالبات کندمکارانی که محصول خود را تحویل ندادند، در سریع‌ترین زمان پرداخت شود چراکه وضعیت فعلی خلاف قانون است.
ادامه در صفحه ۲

حذف یک مشتری آغاز می‌شود. وقتی یک بنگاه از مدار فعالیت خارج می‌شود، تنها یک ظرفیت تولیدی از دست نمی‌رود، بخشی از بازار تأمین‌کنندگان، پیمانکاران و تولیدکنندگان دیگر نیز کوچک‌تر می‌شود. آنها نیز ناگزیر خرید خود را کاهش می‌دهند و این چرخه آرام اما مستمر در سراسر اقتصاد صنعتی گسترش می‌یابد. این همان دومینویی است که کمتر دیده می‌شود: زیرآصدی آن، برخلاف خاموشی ماشین‌آلات بلند نیست اما آفارش عمیق‌تر و ماندگارتر است. از همین منظر شاید لازم باشد در شیوه سیاست‌گذاری نیز بازنگری کنیم. تمرکز صرف بر تأمین مواد اولیه، اعطای تسهیلات یا کاهش بخشی از هزینه‌های تولید، هرچند ضروری است اما به‌تنهایی کافی نیست. بنگاه‌ای که بازار خود را از دست داده است، صرفا با دسترسی به وام یا مواد اولیه احیا نمی‌شود. آنچه صنعت را زنده نگه می‌دارد، گردش مستمر تقاضاست؛ تقاضایی که به ثبات اقتصاد، به بازارهای داخلی پویه، به صادرات پایدار، به انرژی قابل پیش‌بینی و بیش از همه به اعتماد نیاز دارد. اعتمادی که فعال اقتصادی بتواند بر پایه آن برای فردا تصمیم بگیرد، سرمایه‌گذاری کند و قرارداد ببندد. شاید زمان آن رسیده باشد که معیار سلامت صنعت را نیز تغییر دهیم. بجای آنکه تنها تعداد واحدهای تعطیل‌شده را بشماریم، باید از خود

بپرسیم: در این مدت چه تعداد مشتری صنعتی را از دست دادایم؟ پاسخ این پرسش، تصویری دقیق‌تر از واقعیت امروز اقتصاد ایران ارائه خواهد داد. زیرا مساله امروز صنعت، صرفا توقف فعالیت یک بنگاه نیست بلکه مساله، فرسایش آرام شبکه‌ای از روابط اقتصادی بوده که طی دهه‌ها شکل گرفته و سرمایه، دانش، تجربه و آشناتل کشور بر آن استوار شده است. بازسازی یک خط تولید، هرچند دشوار، امکان‌پذیر است. اما بازسازی بازاری که از میان رفته، اعتمادی که فرسوده شده و زنجیرهای که حلقه‌های آن یکی‌یکی گسسته‌اند، به‌مراتب زمان‌برتر و پرهزینه‌تر خواهد بود.

اگر قرار است از تولید ملی صیانت شود، باید بیش از هر چیز از پوندهای میان تولیدکنندگان صیانت کرد. زیرا اقتصاد صنعتی، نه بر پایه بنگاه‌های منفرد بلکه بر پایه زنجیرهای از اعتماد، مبادله و تقاضا استوار است.

صنعت با خاموش شدن یک واحد تولیدی از پا در نمی‌آید، صنعت زمانی فرو می‌ریزد که واحدهای تولیدی، یکی‌یکی مشتریان خود را از دست بدهند. آن روز، دیگر مساله تعطیلی یک بنگاه نیست بلکه بحران گسستن زنجیرهای است که اقتصاد ملی بر شانه‌های آن ایستاده است.

✽ فعال اقتصادی

گزنیش‌شده را در عمق خاک ایران مورد حمله قرار دادند که البته آن هدف‌ها هم ترمیم شده این در حالی است که ریس‌جمهور ایالاتمتحده هنوز نفقظا پایان آتش‌یس و شروع مجدد جنگ را به نظامیان خود ابلاغ نکرده بلکه در اظهاراتی متناقض به صورت دوافکتو از ادامه مذاکرات و گفت‌وگوها برای رسیدن به یک راه‌حل غیرنظامی حمایت کرده است. پرسش مهم در این رابطه آن است که وقتی ساده‌ترین و قابل‌حصول‌ترین تدبیه‌نامه‌ها، مدیریت خلیج‌فارس که کلیات آن در متن تفاهنامه بیان شده، این‌قدر پیچیده و به‌معضل‌لا ینحل تبدیل می‌شود، آیا سایر بندها، مانند آزادسازی دریای ایران، برقراری صلح در لبنان و... در دسترس و قابل‌حصول به نظر می‌رسد؟ روشن است که در این موارد هم پیچیدگی‌ها زیاد می‌شود و هم تمداد بازیگران افزایش می‌یابد و این بابت اجزای این بندها دشوار تر خواهد بود. در عین حال این تفاهنامه نقطه میانی است برای رسیدن به نقطه پایان و تنظیم سند صلح پایدار در منطقه؛ امری که از هم‌اکنون تردیدهای جدی و آزاردهندگی در مورد مفاد این سند و عملیاتی شدن آن مفاد پیش‌بینی می‌شود.

دهه ۴۲ تا ۵۲ بود. در این سال‌ها ایران راهبردی تولید کالا‌های جایگزین واردات را برگزید و کشور‌های دیگر راهبردی توسعه صنعتی را متغیر دیگر، دولتی و حکومتی شدن اقتصاد است. اصل ۴۴ قانون اساسی در جمهوری اسلامی پای سرمایه‌گذار خصوصی را به مهم‌ترین صنایع قطعی کرده بود. گسست در پدیدار شدن بورژوازی صنعتی و ریاست عالییه مهندسان در سیاستگذاری صنعتی در همه دهه‌های تازه‌سپری‌شده بازدارنده‌های صنعت بوده و هستند.

جناب آقای حسن عباس‌زاده

انتصاب شایسته جنابعالی به عنوان «مدیرعامل

شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس» را تبریک و تهنیت عرض نموده. از درگاه ایزد منان موفقیت و سربلندی روزافزون‌تان را خواستاریم.

محمد رضا سعدی

جناب آقای دکتر افشین خانی

انتصاب شایسته جنابعالی به عنوان «مدیرعامل

بانک صادرات» را تبریک و تهنیت عرض نموده. از درگاه ایزد منان موفقیت و سربلندی روزافزون‌تان را خواستاریم.

محمد رضا سعدی

سازمان آگهی شهرستان ها
از سراسر کشور
نماینده فعال می پذیرد
www.jahanesanat.ir

خرانه ته کشیده است؟

... امیدواریم با پیگیری‌های صورت‌گرفته، این مشکل در کوتاه‌ترین زمان ممکن برطرف شود. تا این لحظه حدود ۱۳درصد از مبلغ مورد نیاز پرداخت شده است. همچنین بیش از ۵میلیون تن گندم تحویل داده شده اما انتظار ما در این فصل،

عددی بسیار بیشتر از این میزان بود که باید تحویل داده می‌شد.
دوم- منظور تان از نقل قول طول و دراز یک نماینده مجلس قانونگذاری درباره گندم و بهایی که دولت باید بپردازد چیست؟
اولا که طول و دراز نیست، ثانیا از این نماینده و دیگر اعضای مجلس که همیشه از دولت‌ها طلب دارند پرسش داریم.
سوم- به‌نظر می‌رسد راه انحرافی می‌رود و باید به‌جای پرسش از دولت که بهای گندم خریداری‌شده را نمی‌پردازد می‌خواهید از نماینده‌ای که مطالبه دارد پرسش کنید تا صدای کسی درنیاید.

چهارم- به‌نظر می‌رسد با وجودی که همیشه همراه این ستون بوده‌اید نیت اصلی از تأسیس آن را نشان‌نخاسته‌اید. این ستون قصد مچ‌گیری درباره مصداق‌ها را ندارد بلکه پرسش‌های بنیادین دارد.

پنجم- حالا دیگر از خودتان کمتر تعریف کنید و به ارائه پرسش بپردازید.
بله، پرسش این است که آیا دولت و سازمان برنامه پولی در خزانه خود به‌صورت واقعی ذخیره دارد و نمی‌خواهد از آن پول برای دادن هزینه خرید گندم استفاده کند؟ نماینده مطالبه‌گر بهتر است جواب این پرسش را بدهد. علاوه‌براین مطالبه‌گر می‌تواند به این پرسش جواب دهد که چرا دولت پول ندارد؟ واقعیت این است که اگر دولت پول داشت بهای گندم را می‌داد، حرف این است: خزانه ته کشیده است

خبر

سید یحیی رحیم صفوی، دستیار و مشاور فرمانده کل قوا: رضایت مردم و بهبود شرایط اقتصادی از ارکان اصلی قدرت است

ایرنا- دستیار و مشاور عالی فرمانده معظم کل قوا درباره جنگ اخیر علیه ایران گفت که «امریکا و رژیم‌صهیونیستی با هدف تضعیف جمهوری اسلامی، برهم زدن انسجام داخلی و تغییر معادلات منطقه وارد این جنگ شدند اما در تحقق اهداف خود ناکام ماندند.» سرلشکر سیدیحیی رحیم‌صفوی در مراسم سوم شهادت رهبر انقلاب که در حسینیه املاکداران عاشورا برگزار شد حمله نظامی آمریکا و رژیم‌صهیونیستی به ایران و به شهادت رانندگان رهبر انقلاب را بزرگ‌ترین اشتباه راهبردی دشمن دانست و گفت: «دشمن نفعتها به اهداف خود دست نیافت بلکه این اقدام موجب تقویت انسجام ملی و افزایش همبستگی ملت ایران شد.» او تأکید کرد: «وحدت ملی، حمایت از رهبری و تقویت قدرت درون، از مهم‌ترین الزامات عبور از شرایط جنگی است.» دستیار و مشاور عالی فرمانده معظم کل قوا با اشاره به حضور گسترده مردم در آئین تشییع رهبر انقلاب، این مراسم را از بزرگ‌ترین اجتماعات مردمی تاریخ معاصر دانست و گفت: «حضور گسترده مردم در تهران، قم، مشهد، نجف و کربلا، جلوه‌ای از پیوند عمیق ملت با آرمان‌های انقلاب اسلامی بود و بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌های جهان داشت.» سرلشکر رحیم صفوی افزود: «این حضور، نشان داد سرمایه اجتماعی انقلاب اسلامی همچنان زنده و پویاست و عملیات روانی و فشارهای دشمن نتوانسته این پیوند را تضعیف کند.» او درباره جنگ اخیر علیه ایران تأکید کرد: «امریکا و رژیم‌صهیونیستی با هدف تضعیف جمهوری اسلامی، برهم زدن انسجام داخلی و تغییر معادلات منطقه وارد این جنگ شدند اما در تحقق اهداف خود ناکام ماندند.» دستیار و مشاور عالی فرمانده معظم کل قوا افزود: «اگرچه کشور، خسارت‌هایی متحمل شد و جمعی از فرماندهان، دانشمندان و مردم بی‌گناه به‌شهادت رسیدند اما دشمن نتوانست اراده ملت ایران، توان دفاعی و ساختار جمهوری اسلامی را تضعیف کند.» سرلشکر رحیم صفوی با اشاره به این حادثه گفت: «همان‌گونه که نهضت عاشورا الهام‌بخش آزادگان جهان شد، خون رهبر شهید انقلاب و دیگر شهدای این مسیر نیز موجب تقویت روحیه مقاومت در میان ملت‌های آزاده دنیا خواهد شد و تأثیر آن فراتر از مرزهای ایران خواهد بود.» او با تأکید بر تداوم تهدیدهای دشمن گفت: «کشور همچنان در شرایط جنگی قرار دارد و همه دستگاه‌ها باید با درک صریح از شرایط، اقدامی لازم را حفظ کنند.» دستیار و مشاور عالی فرمانده معظم کل قوا حمایت از رهبری، حفظ وحدت ملی و جلوگیری از ایجاد شکاف‌های اجتماعی را مهم‌ترین ضرورت امروز کشور دانست و افزود: «دشمن به‌دنبال ایجاد اختلاف میان مردم و مسئولان است از این‌رو حفظ انسجام ملی و پربهی از دوقطبی‌سازی، مهم‌ترین مولفه اقتدار جمهوری اسلامی در برابر فشارهای خارجی است.» سرلشکر رحیم صفوی تقویت قدرت درون‌زا را لازمه عبور از شرایط کنونی دانست و گفت: «اقتدار ملی تنها به توان دفاعی محدود نمی‌شود بلکه رضایت مردم، بهبود شرایط اقتصادی، توسعه تولید و افزایش سرمایه اجتماعی نیز از ارکان اصلی قدرت کشور است.» او تأکید کرد: «رسیدگی به مطالبات معیشتی مردم، کنترل تورم، تقویت اشتغال و افزایش رفاه عمومی، نقش مهمی در ارتقای تاب‌آوری جامعه و امنیت ملی دارد.» دستیار و مشاور عالی فرمانده معظم کل قوا با تأکید بر نقش مردم در عبور از شرایط حساس کنونی گفت: «جمهوری اسلامی ایران در چهار دهه گذشته با اتکا به ایمان، وحدت و حضور مردم از بحران‌های متعدد عبور کرد و امروز نیز با حفظ انسجام ملی، تقویت قدرت داخلی و استمرار روحیه مقاومت، از این مرحله نیز با موفقیت عبور خواهد کرد.»

وزیران خارجه ایران و پاکستان گفت‌وگو کردند تأکید تهران و اسلام‌آباد بر خویشتنداری و گفت‌وگو برای ثبات منطقه

ایسنا- معاون نخست‌وزیر و وزیر امور خارجه پاکستان طی گفت‌وگوی تلفنی با عباس عراقچی، همتای ایرانی خوداز همه طرف‌ها خواست که مسیر کاهش تنش و خویشتنداری را همانطور که در یادداشت تفاهم اسلام‌آباد توافق شده‌است، دنبال کنند.
یادین گزارش روابط عمومی دفتر سخنگوی وزارت امور خارجه پاکستان، ساتور محمد اسحاق‌دار روز گذشته با عباس عراقچی وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران گفت‌وگوی تلفنی انجام داد و در مورد وضعیت در حال تحول منطقه تبادل نظر کردند.

معاون نخست‌وزیر و وزیر امور خارجه پاکستان از طرفین خواست که مسیر کاهش تنش و خویشتنداری را همانطور که در یادداشت تفاهم اسلام‌آباد توافق شده‌است، دنبال کنند. او همچنین تأکید کرد که گفت‌وگو و دیپلماسی تنها راه‌حل مناسب برای حل اختلافات و دستیابی به صلح و ثبات پایدار در منطقه است. اسحاق‌دار بر آمادگی پاکستان برای ادامه ایفای نقش سازنده در ترویج و حفظ صلح و ثبات منطقه تأکید کرد.
بیشتر نماینده دائم پاکستان در سازمان ملل با تأکید بر آمادگی کشورش برای کمک به پیشبرد آتش‌بس و ثبات پایدار در منطقه اطلاعات بیشتری در مورد اوضاع منطقه و مسائل امنیتی و امنیتی را در جلسه شورای امنیت سازمان ملل اظهار داشت: «تنش‌ها به سود هیچ‌کس نیست و باید از فرصت‌های موجود برای رسیدگی مسالمت‌آمیز به همه اختلافات استفاده شود.»

ایران

«جهان صنعت» در گفت‌وگو با یک کارشناس ارشد روابط بین‌الملل، شرایط بحرانی تنگه هرمز را بررسی کرد

مذاکره؛ تنها راه تهران – واشنگتن

علیرضا کیانپور – طی هفته گذشته

با شعله‌ور شدن مجدد درگیری‌ها میان

ایران و آمریکا دربی حملات نیروهای

مسلم جمهوری اسلامی به چند شناور

از کریدور جنوب تنگه هرمز و متعاقبا

حملات گسترده نیروهای مسلح ایالات

متحده به نقاطی از خاک ایران نفعتها

شاهد تشدید سطح تنش در روابط

منازلز ایران و آمریکا بودیم و بسیاری از

ناظران نسبتبه خطر فروپاشی تفاهنامه

اسلام‌آباد و مذاکراتی هشدار دادند که

پیرو امضای این یادداشت تفاهم ازسوی

رییس‌ان جمهور ایران و آمریکا میان

هیات‌های عالی‌رتبه دیپلماتیک دو کشور

با میانجیگری طرف‌های پاکستانی

با قطری آغاز شده بود بلکه بار دیگر

سرنوشت اداره این آبراه راهبردی نیز در

کانون توجه جهانی قرار گرفت آن‌هم در

حالی که باوجود فروکش کردن سطح

تنش در انتهای هفته گذشته و آغاز هفته

جاری، کماکان طی همین یکی، دو روزی

که از آغاز هفته می‌گذرد نیز هم شاهد

هدف قرار گرفتن چند شناور عبوری دیگر

ازسوی نیروهای مسلح ایران بودیم و هم

شاهد واکنش نیروهای مسلح آمریکا به

خاک ایران.

تشدید تنش نظامی دربی

بر این اساس ایالات‌متحده آمریکا به

بهبانه حملات نیروهای مسلح جمهوری

اسلامی به چند شناور که قصد عبور از

کریدور جنوب تنگه هرمز در آبهای

سرزمینی عمان داشته‌اند، اقدام‌های

نظامی گسترده‌ای را علیه اهدافی در

سواحل جنوبی ایران انجام داد. هم‌زمان

تهران نیز تأکید کرده هدف از حمله به

این شناورها در واقع هشدار به آنها بود

چراکه این چند شناور در حال «تردد از

مسیرهای غیرمهانگ شده با ایران،

همراه با خاموش کردن یا دستکاری

ردیاب یا جی‌پی‌اس کشتی (AIS) به

منظور خارج‌کردن شناور از دید سامانه‌های

نظارتی و ایمنی» از تنگه هرمز بوده و با

این اقدام خود، «موجب بروز خطر تصادم،

مشکلات زیست‌محیطی، آمارن شدن

مسیر و اخلا در تلاش‌های جمهوری

اسلامی ایران برای تسهیل تردد ایمن»

در این آبراه راهبردی شده، ایران و

اسماعیل بقائی، سخنگوی وزارت

امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در

واکنش به حملات گسترده نیروهای

مسلم ایالات‌متحده به نقاطی از مناطق

جنوبی خاک ایران تأکید کرده بود که

«کانون ایالات‌متحده باوجود تصریح بند

پنجم این تفاهنامه –که بر عهدمداری

جمهوری اسلامی ایران در تعیین ترتیبات

عبور و مرور امین کشتی‌ها از تنگه هرمز

تأکید دارد- این بند را به چالش کشیده

و عملا با اقدامات یکجانبه خود و نیز

حملات تجاوزکارانه علیه ایران، ساختار

توافق را نقض کرده است.» این در حالی

است که براساس تفاهنامه اسلام‌آباد

برای پایان جنگ میان ایران و آمریکا

که ۲۷ خردادماه نهایی شده، ایران و

عمان باید در مشورت با کشورهای منطقه،

سازوکاری را برای اداره آینده تنگه هرمز

ارائه دهند. ایران و عمان دو کشور ساحلی

تنگه هرمز هستند که این آبراه از درون

آبهای سرزمینی مشترک این دو کشور

می‌گذرد و براساس قواعد حقوقی هر دو

کشور براساس سواحل خود بر این آبراه

حاکمیت دارند.

بندسه تفاهنامه به‌صراحت تأکید

می‌کند: «جمهوری اسلامی ایران با

سلطنت عمان برای تعیین اداره آینده

و خدمات دریایی در تنگه هرمز،

مطابق با حقوق بین‌الملل قابل‌اجرا و

حقوق حاکمیتی کشورهای ساحلی

تنگه هرمز گفت‌وگو خواهند کرد و با

دیگر کشورهای ساحلی خلیج فارس نیز

تبادل‌نظر می‌کنند.» همچنین در حالی که

بند۹ تفاهنامه هم بر حفظ وضع جاری

در مسائل مورد اختلاف تا زمان رسیدن

به توافق نهایی تأکید دارد، تهران بر این

باور است که ایجاد یک کریدور جدید

کشتیرانی ازسوی عمانی‌ها و یشتیبانی

آمریکا در جنوب تنگه هرمز به‌ویژه به این

دلیل که پیش از رسیدن به سازوکار مورد

توافق طرفین انجام گرفته، مصداق نقض

این بند از یادداشت تفاهم اسلام‌آباد است.

بند۹ تفاهنامه تأکید می‌کند: «جمهوری

اسلامی ایران و ایالات‌متحده آمریکا

موافقت می‌کنند که تا زمان توافق نهایی

وضعیت موجود را حفظ کنند.»

تهران تأکید کرده که وضعیت هرگز

به شرایط پیش از تجاوز نظامی آمریکا و

اسرائیل علیه ایران باز نخواهد گشت،

هرچند عمانی‌ها ظاهرا چندان تمایلی

به همراهی عملی با ایران در این مسیر

ندارند و در ظاهر به‌نحوی دیگر اظهارنظر

می‌کنند و به نظر می‌رسد که ترجیح

می‌دهند به این شیوه، مانع از آسیب دیدن

روابط حسنه با تهران شوند. باوجود این

تلاش دیپلماتیک مسقطا اما مناقشه در

مورد نحوه اداره تنگه هرمز کماکان ادامه

دارد. عمان تأکید می‌کند که هر سازوکاری

برای اداره آینده تنگه هرمز باید کاملاً در

چارچوب قوانین بین‌المللی و براساس

مفاد کنوانسیون‌های حقوق دریاها (۱۹۸۲)

این کنوانسیون نیست.

تلاش تهران و مسقط برای مدیریت بحران تنگه هرمز

مجموعه این تحولات بود که باعث

شد عباس عراقچی با آغاز هفته جاری و

هم‌زمان با تشدید تنش نظامی در منطقه

که حتی یادداشت تفاهم اسلام‌آباد را در

آستانه نابودی و فروپاشی کامل قرار داده،

راهی مسقطا شود. سفری که شامگاه شنبه

رسانه‌ها نتایج آن را پوشش دادند و ازجمله

ایرنا با اشاره به این سفر مهم از «توافق

ایران و عمان برای ادامه گفت‌وگو درباره

تنگه‌هرمز» خبر داد.

خبرگزاری رسمی دولت جمهوری

اسلامی که با استناد به اطلاعیه وزارت

خارجه عمان، از توافق تهران و مسقط

برای ادامه گفت‌وگوهای فنی و سیاسی

درباره تنگه هرمز خبر می‌داد، با بازنشر

برخی از اطلاعیه دستگاه استاده آینده

عمان اعلام کرد که گفت‌وگوهای روز

شنبه تهران و مسقط درباره دریانوردی

در تنگه‌هرمز با‌توجه به آخرین داده‌ها

و پیامدهای ناشی از تحولات اخیر

برگزار شد؛ مذاکراتی که میان هیات‌های

عالی‌رتبه دیپلماتیک ایران و عمان انجام

شد آن‌هم در حالی که ریاست این

مذاکرات از طرف عمان برعهده بدر بن

حمد البوسعیدی وزیر خارجه این کشور

بود و از طرف ایران نیز عباس عراقچی

عبوری از تنگه هرمز که نفعتها در

روزهای پایانی هفته گذشته، زمینه‌ساز

آغاز درگیری نظامی محدود طرفین شد

بلکه با آغاز هفته جاری نیز ادامه یافت و

متعاقبا منجر به حملات مجدد نیروهای

مسلم ایالات‌متحده به نقاطی از خاک

ایران شد. نیروهای مسلح ایران علاوه‌بر

واکنش به حملات آمریکا با هدف قرار

گرفتن «ترساخت‌ها و تأسیسات مهم

نظامی در پایگاه هوایی پرسن حسن

اردن» و «مرکز فرماندهی و کنترل این

پایگاه و آشیانه‌های پهپادهای MQ۹»

با موشک‌های نیروی هوافضایی سپاه و

متعاقبا هدف قرار گرفتن شناور دیگری

و در بخشی از توضیحاتش در این رابطه

گفت: «گفت‌وگوهای وزیران امور خارجه

ایران و عمان با هدف هماهنگی بین دو

کشور ساحلی تنگه هرمز درباره ترتیبات

اداره تردد و کشتیرانی در این تنگه، روز

شنبه در مسقط انجام شد.» سخنگوی

دستگاه دیپلماسی با اشاره به اینکه در

این گفت‌وگوها هیات‌های حقوقی و

فنی دو کشور نیز حضور داشته‌اند، یادآور

شد: «طرفین درخصوص تأمین امنیت و

ایمنی کشتیرانی در تنگه هرمز، با رعایت

حقوق حاکمیتی دو کشور ساحلی و حقوق

بین‌الملل قابل اعمال و نیز با توجه به مفاد

بند۹ یادداشت تفاهم اسلام‌آباد بحث و

تبادل نظر کردند.» بقائی در عین حال

خاطر‌نشان کرد: «جمهوری اسلامی

ایران تأکید دارد که تنظیم ترتیبات اداره

آتی تردد در تنگه هرمز باید با مشورت

میان دو کشور ساحلی و با نظر گرفتن

شدت یک‌ساده خواهد شد و با یکا‌همه‌ای

جدیدی از دشمن در منطقه مورد هدف

قرار خواهد گرفت.»

هشدار قالیباف به طرف آمریکایی

هم‌زمان در حالی که ابراهیم رضایی

در مقام سخنگوی کمسیون امنیت ملی

و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی

در توثیتی تأکید کرد «تنگه هرمز را با

قدرت گرفته‌ایم و با قدرت حفظ خواهیم

کرد»، محمدباقر قالیباف که علاوه‌بر

رئاست مجلس شورای اسلامی، ریاست

هیات مذاکره‌کنندگان جمهوری اسلامی

را در گفت‌وگوهای اخیر با آمریکایی‌ها

برعهده دارد، در پیمایی که از طریق

حساب کاربری خود در شبکه اجتماعی

انسداد تنگه با اطلاعیه نیروی دریایی سپاه

باوجود تمامی این تلاش‌های

دیپلماتیک اما با‌توجه به حملات نیروهای

مسلم جمهوری اسلامی به چند شناور

عبوری از تنگه هرمز که نفعتها در

روزهای پایانی هفته گذشته، زمینه‌ساز

آغاز درگیری نظامی محدود طرفین شد

بلکه با آغاز هفته جاری نیز ادامه یافت و

متعاقبا منجر به حملات مجدد نیروهای

مسلم ایالات‌متحده به نقاطی از خاک

ایران شد. نیروهای مسلح ایران علاوه‌بر

واکنش به حملات آمریکا با هدف قرار

گرفتن «ترساخت‌ها و تأسیسات مهم

نظامی در پایگاه هوایی پرسن حسن

اردن» و «مرکز فرماندهی و کنترل این

پایگاه و آشیانه‌های پهپادهای MQ۹»

با موشک‌های نیروی هوافضایی سپاه و

متعاقبا هدف قرار گرفتن شناور دیگری

و در بخشی از توضیحاتش در این رابطه

گفت: «گفت‌وگوهای وزیران امور خارجه

ایران و عمان با هدف هماهنگی بین دو

</

Category	Sub-category	Value
Total	Overall	100
	Sub-total	100
Category 1	Sub-category 1.1	25
	Sub-category 1.2	75
Category 2	Sub-category 2.1	30
	Sub-category 2.2	70
Category 3	Sub-category 3.1	40
	Sub-category 3.2	60
Category 4	Sub-category 4.1	50
	Sub-category 4.2	50
Category 5	Sub-category 5.1	60
	Sub-category 5.2	40
Category 6	Sub-category 6.1	70
	Sub-category 6.2	30
Category 7	Sub-category 7.1	80
	Sub-category 7.2	20
Category 8	Sub-category 8.1	90
	Sub-category 8.2	10
Category 9	Sub-category 9.1	100
	Sub-category 9.2	0
Category 10	Sub-category 10.1	110
	Sub-category 10.2	-10

